

Kiihdytys

Kiihdytyksenkin hallitseminen vaatii tietoa ja harjoittelua. Joskus liian hidaskiihdytys voi olla yhtä paha asia, kuin liian raju kiihdytys.

Kiihdytyksen aikana painoa siirtyy reilusti takapyörälle. Tämä lisää takapyörän pitoa, mistä on etua kiihdytyksessä. Toisaalta, etupyörältä siirtyy painoa pois, mikä voi johtaa ohjaustuntuman menetykseen ja lopulta etupyörä voi nousta ilmaan. Moottorin teho siirtyy tiehen takapyörän ja tien pinnan välisessä kosketuskohdassa. Takapyörä työntää moottoripyörää eteenpäin. Koska tämä voi vaikuttaa tienpinnan tasalla, ja moottoripyörän painopiste, joka haluaa säilyttää liiketilansa, sijaitsee ylempänä, etupyörä pyrkii nousemaan ilmaan. Raju kiihdytys voi nostaa etupyörän korkealle ilmaan, tai jopa heittää moottoripyörän ympäri.

Pyörän keulimisherkkyys riippuu moottoripyörän painopisteen sijainnista takapyörän kosketuskohtaan nähden. Mitä lähempänä pituussuunnassa, ja mitä korkeammalla painopiste on, sitä suurempi taipumus moottoripyörällä on nousta kiihdytyksessä pystyyn. On sanomattakin selvää, että matkus-

Kiihdytys: *Istuma-asennon on oltava oikea, jotta hallitset moottoripyörän kiihdytyksen aikana*

tajan ja tavaroiden kanssa taipumus keulimiseen lisääntyy.

Jos alustan pito on huono, voi kova kiihdytys johtaa myös pidon menetykseen takapyörältä. Kiihdytettäessä suoraan, tämä ei ole ongelma, mutta jos pyörä on yhtään kallellaan, pidon menetys johtaa sivuluistoon.

Ajoasento

Kuljettajan painopiste vaikuttaa moottoripyörän ja kuljettajan yhteenlasketun painopisteen sijaintiin. Mitä pystymmässä, taaempänä ja enemmän taakse nojautuneena kuljettaja on, sitä herkemmin keula kevenee ja ohjattavuus häviää. Roikkuminen ohjaustangosta vielä pahentaa tilannetta.

Jotta hallinta säilyy kiihdytyksessä, on ajoasennon oltava oikea. Istu satulan etuosassa. Nojaa vartalosi eteenpäin, tue itsesi jalkatappeihin, ja purista reisillä tankkia. Tämä siirtää osan painostasi alas- ja eteenpäin, minkä tarkoituksena on ehkäistä keulimista. Käsivarsiesi täytyy olla rentoina, ote kahvoista irtonainen ja katseen kaukana edessä.

Valitse oikea vaihde

Kuten tiedät, moottoripyörän teho riippuu moottorin kierroksista. Lähes kaikissa moottoripyörissä teho lisääntyy jatkuvasti kierrosluvun noustessa läpi koko kierroslukualueen. Hyvä kiihtyvyys saavutetaan riittävän pienellä vaihteella. Liian iso vaihde johtaa laiskaan kiihtyvyyteen. Milloin tarvitset hyvää kiihtyvyyttä, valitse siis pienempi vaihde.

Kiihdytys ohituksissa

Oikea kiihdytys on turvallisen ja juohean ohituksen edellytys. Liian hidaskiihdytys tai liian kova kiihdytys voi

johtaa vaaratilanteisiin. Tarkoitus on kuitenkin päästä ohi nopeasti ja turvallisesti, menettämättä moottoripyörän hallintaa.

Suunnittele ohitus etukäteen. Odota sopivaa tilaisuutta ja tee turvallinen, teknisesti oikea ohitus. Aloita ohitus ajoissa, heti tilaisuuden auettua. Liian myöhäinen aloitus johtaa kiireeseen ohituksen loppuvaiheessa. Valitse oikea vaihde. Liian suurella vaihteella et ehkä saavuta riittävää kiihtyvyyttä. Jos lähdit liian suurella vaihteella ohitukseen, älä vaihda vaihdetta alaspäin kesken ohituksen. Vaihdamiseen kuluu aikaa, ja jos teet sen kaartaessasi, voit horjautua, kun veto muuttuu. Älä myöskään kiihdytä liian rajusti. Etupyörän keveneminen saattaa heikentää ohjaustuntumaa niin, että ohitus menee leveäksi ja ajaudut ulos. Liian kova vedätys saattaa myös keskiviivaa ylittäessäsi saada takapyörän luistoon.

Yhteenvetona: Aloita ajoissa, valitse riittävän pieni vaihde, pidä kiinni pyörästä alavartalolla, kiihdytä reippaasti, muttei liikaa, tee ohjausliikkeet kuten kaistanvaihtoajoissa olet oppinut. Ja kun olet riittävän kaukana ohitettavan ajoneuvon edellä, palaat kaistallesi. Muista, jos jokin menee vikaan, tai epäröit ohituksen alkuvaiheessa, oikaise pyörä, jarruta, ja palaa takaisin paikallesi. Ei ole häpeä jättää ohitusta kesken.

Kiihdyttäminen muun liikenteen sekaan

Kun tulet liittymästä tielle, jossa liikennevirran nopeus on korkea, esimerkiksi moottoritie, liittymässä on yleensä kiihdytyskaista tai ramppi jonka aikana sinun täytyy sovittaa vauhtisi muun liikenteen nopeuteen. Joudut samanaikaisesti kiihdyttämään ja hieman kaartamaan ja sinun täytyy valita sopiva väli ajoneuvojonosta. Sinun täytyy pitää katseesi tavoittelemassasi paikassa liikennevirrassa ja pystyä vastaohjauksella korjaamaan kiihdytyksen aiheuttama oikaisupyrimys liittyessäsi tielle.

Jos liittymässä ei ole kiihdytyskaistaa, joudut lähtemään pysähdyksistä. Silloin sinun on hallittava kytkimen ja kaasun käyttö, jotta moottori ei sammu ratkaisevalla hetkellä. Kun joudut kääntymään jyrkemmin liikennevirran sekaan, joudut oikealla ohjaustekniikalla pitämään kiihtyvän pyörän haluamallasi ajolinjalla. Jotta saisit vastaohjaustyöntöön riittävästi tukea, on ajoasento oltava kunnossa alusta asti. Jalat täytyy nostaa jalkatapeille heti, kun pyörä lähtee liikkeelle. Kappaleessa ”Harjoituksia suljetulla alueella” kerrotaan miten voit harjoitella tätä.

Kiihdytysharjoituksia tiellä

Harjoitus 1, Kiihdytys suoralla tiellä

Kun ajat suoralla tiellä, jossa ei ole liikennettä, voit harjoitella kiihdytystä ja ajoasentoa. Tutustu moottoripyöräsi tehoon eri vaihteilla ja nopeuksilla. Kokeile miltä tuntuu, kun vaihdat isommalla vaihteelle tavallista aikaisemmin, tai annat moottorin kiertää pikkuvaihteella vähän ylempäs. Älä kuitenkaan innostu liikaa. Nykyaikaiset tehokkaat moottoripyörät kulkevat jo pienimmillä vaihteilla reilusti yli sallittujen nopeuksien.

Ole tarkkana ajoasennon kanssa. Kun annat kaasua, pidä alavartalollasi pyörästä kiinni ja nojaa ylävartaloasi eteenpäin, jottet roiku kahvoissa. Jännitä vatsan ja alaselän lihaksia vastustaaksesi taaksepäin vetoa kiihdytyksen aikana. Siirrä osa painostasi jalkatapeille. Varmista, että kyynärpäsi ovat irtonaiset ja otteesi ohjaustangosta rento.

Voit myös kuvitella ohitustilanteen. Tee havainnot kuten oikeassa ohituksessa. Valitse sopiva vaihde ja tiukenna ajoasentoa. Lähde oman kais-tasi oikeasta reunasta, kiihdytä, siirry vasempaan reunaan, ja palaa takaisin oikeaan reunaan. Muista käyttää peilejä ja tarkistaa, että voit tehdä tällaisen sivuttaisliikkeen turvallisesti. Älä kuitenkaan käytä vastaantulevan kaistaa, sillä jos varmistelustasi huolimatta tilanteeseen tulee toinen osapuoli, mikä ei ole niin ennalta arvaamaton tilanne, kuin

yksinään tyhjällä tiellä väärällä kaistalla kiihdyttävä moottoripyörä.

Harjoitus 2, Liikennevirtaan liittyminen

Tätä voit harjoitella aina tullessasi liittymästä tielle, jossa on kiihdytyskaista. Ota tukeva ajoasento, valitse vaihde huolellisesti. Pidä silmällä tiellä kulkevan liikenteen nopeutta, valitse väli johon aiot mennä ja kiihdytä ripeästi muun liikenteen tahtiin. Pidä katseesi pääasiassa eteenpäin, ja tarkistusvilkaisuilla ja ääreisnäköä hyödyntämällä tahdistasi muuhun liikenteeseen. Vilkuta ajoissa ja siirry oikeaa kaistanvaihtotekniikkaa käyttäen varsinaiselle ajokaistalle. Jotta muut tiellä liikkujat voisivat ennustaa aikeesi ja varautua, toimi rennosti välttäen äkkinäisiä liikkeitä. Yleinen virhereaktio on jäädä tuijottamaan sivulleen tai jopa takaviistoon etsien liikennevirrasta sopivaa väliä. Tällöin ajolinja ei pysy hallinnassa eikä pyörä vakaana.

Harjoitus 3, Kiihdytys kuormatulla pyörällä ja matkustajan kanssa

Kun olet harjoitellut itse kiihdyttämistä, tiedät mitkä voimat sinuun vaikuttavat kun nopeutta lisätään. On siis sinun tehtäväsi selvittää tämä asia myös matkustajallesi. Kerro matkustajalle, kuinka hänen on toimittava kiihdytyksen aikana. Hänenkin on tuettava itsensä jalkatappeihin ja nojattava eteenpäin

kiihdytyksen aikana. Vatsa-, selkä- ja niskalihasten pitää olla kiihdytyksen aikana jännitettynä, jotta matkustaja ei huojahda kiihdytyksen alkuvaiheessa. On ensisijaisen tärkeää, että matkustaja pitää kiinni kuljettajan vyötäisiltä sillä siitä saa parhaan tuen. Matkustajalle tarkoitetut kiinnipitokahvat sijaitsevat yleensä liian lähellä matkustajan ylävartalon tukipistettä, takamusta. (Eihän radiomastojenkaan huojumista estäviä harusvajereita kiinnitetä maston juureen). Matkustajan kanssa kiihdytys pitää aloittaa hieman pehmeämmin, jotta hän ehtii tu kentää otteensa. Rauhallisuus, ennustettavuus ja pehmeys luo tasapainoa ja turvallisuutta.

Kun moottoripyörä on lastattu matkustajalla ja tavaroilla, se käyttäytyy eri tavalla kuin yksin ajettaessa. Se on raskaampi, kiihtyy hitaammin, ja sen painopiste on ylempänä ja taaempänä. Se keventää keulaa helpommin ja ohjautuu huonommin. Tunustele ja harjoittele matkustajan kanssa kiihdyttämistä hiljaisella tiellä, ennen kuin joudut tekemään sitä muun liikenteen seassa.

Muita näkökulmia ajamiseen

Moottoripyörän ajaminen taitavasti ei ole helppoa. Turvalliseen ajamiseen tarvitaan ajotaidon, pyörän hyvän hallinnan, lisäksi vielä muita taitoja. Seuraavassa lyhyesti muitakin kuin pelkästään ajotekniikkaan keskittyviä näkökulmia turvalliseen moottoripyöräilyyn. Lisää tämältyyppistä tietoa löydät mm. autokoulun oppikirjoista.

Pito

Renkaan ja tienpinnan kosketuskohdat ovat suunnilleen kämmenesi kokoiset. Kitkaa näissä kosketuskohdissa kutsutaan pidoksi. Pito kuivalla vanhalla asfaltilla on parempi kuin märällä, tai uudella öljyisellä pinnalla, puhumattakaan irtonaisesta pinnasta, kuten hiekka ja sora. Myös rengastyyppi ja kumiseos vaikuttavat oleellisesti pitoon.

Pidon voidaan ajatella jakautuvan sivuttaispitoon ja pitkittäispitoon, joiden summa on vakio. Kiihdytys ja jarruttaminen syövät pitkittäispitoa, ja kaarreajo tai kääntäminen sivuttaispitoa. Tästä seuraa suoraan, että milloin kaarrat, et voi hidastaa

tai kiihdyttää tehokkaasti, tai milloin kiihdytät tai jarrutat, et voi samaan aikaan kaartaa tiukasti.

Oikea ajotekniikka on välttämätön tien kunnon riippumatta ja vielä tärkeämpi märällä, kuin kuivalla tiellä. Oikea kaasun hallinta kaarteessa vähentää pitkittäispidon tarvetta ja maksimoi kaartamiseen käytettävissä olevan sivuttaispidon. Hyvä tuntuma pyörään ja tukeva ajoasento vähentävät lisääntyneen vakauden myötä äkkinäisiä korjausliikkeitä, jotka saattaisivat vaikuttaa pitoa heikentävästi.

Sinun on opeltava luottamaan pitoon, mutta toisaalta tunnistamaan pyöräsi käyttäytymisestä, milloin olet ulosmittaamassa käytettävissä olevan pidon. Jos et luota pitoon, ajamisesta tulee epävarmaa, et uskalla kallistaa kaarteessa etkä jarruttaa tehokkaasti.

Ajolinja kaistalla ja kaarteessa

Sinulla on vapaus ja oikeus valita ajolinjasi kaistalla. Liikennetilanne tai tieolosuhteet määräävät, mikä on paras ajolinja kuhunkin tilanteeseen. Sinun täytyy jatkuvasti seurata tilanteita ja valita omalta kannaltasi tärkein tekijä: Haluatko nähdä

paremmin? Vai näkyä? Valmistaudutko ohittamaan? Haluatko väistää tienpinnan epätasaisuudet? Haluatko ajaa kaarteen mahdollisimman nopeasti? Ajaessa näiden asioiden miettiminen ja priorisointi on jatkuva prosessi. Ajolinja valitaan sen mukaan mikä kulloinkin koetaan tärkeimmäksi.

Parhaasta ajolinjasta kaarteessa väitellään paljon. Monesti väittely tähtää parhaan ajolinjan sijasta nopeimpaan ajolinjaan. Turvallisin (usein myös rennoin ja juohein) ajolinja kaarteessa riippuu olosuhteista ja omista tarpeistasi. Liikennesäännöt antavat sinulle mahdollisuuden käyttää koko kaistanleveyttä. Sinun on ajateltava omaa etuasi valitessasi paikkasi.

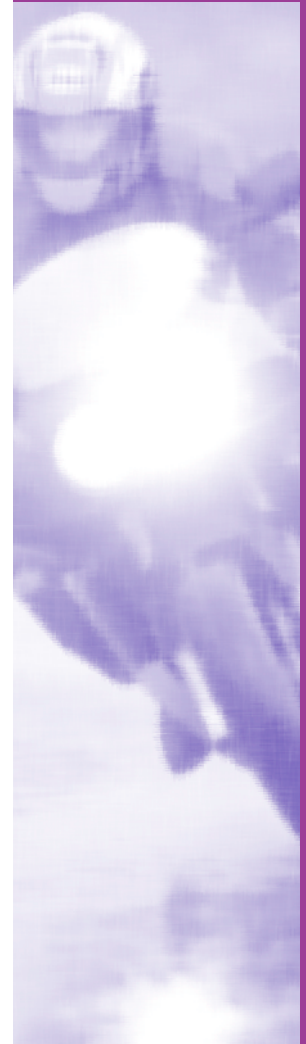
Helpottaaksesi päätöksentekoa voit kysyä itseltäsi vaikka näitä kysymyksiä:

- Millä ajolinjalla minimoin sivuttaispidon tarpeen (esim. märällä tiellä)?
- Millaisella ajolinjalla näen pisimmälle, saaden hyvän tilannekuvan?
- Voiko vastaantuleva auto leikata ajolinjaansa kaistalleni?
- Onko kaarteessa tai sen jälkeen odotettavissa esteitä?
- Entä jos joudun jarruttamaan?

Jos hallitset oikean ajotekniikan, huonosti valittu ajolinja kaarteessa ei ole niin dramaattinen. Jos et ole ulosmitannut pitoa, oikealla ohjaustekniikalla pystyt korjaamaan ajolinjaasi tarkasti ja nopeasti.

Liikennesäännöt

Liikennesääntöjä ei ole laadittu vain yksittäisen kuljettajan riesaksi ja vapauksien rajoittamiseksi. Liikennesäännöt ovat kuin minkä tahansa pelin pelisäännöt. Ne on tehty helpottamaan kanssakäymistä, vähentämään epäselviä tilanteita ja helpottamaan ennakointia. Kanssapelaajien tekemisten ennustettavuus vähentää huomattavasti väärinkäsityksiä, yllätyksiä ja onnettomuuksia. Aina ihminen ei kuitenkaan syystä tai toisesta (tahallaan tai tahattomasti) noudata pelin sääntöjä. Kuvittele vaa-

ratilannetta, mikä syntyy kun sivutieltä tuleva auto ajaa 'päin punaisia' tai tulee kolmion takaa eteesi. Et ole välttämättä varautunut tähän sillä autoilija ei toimi ennustettavasti, vaan rikkoo pelin sääntöjä.

Kysy itseltäsi:

- Voivatko muut tienkäyttäjät ennustaa käyttäytymistäsi?
- Ajatko rajoitusten tai liikennevirran mukaista nopeutta, jota sivutieltä tuleva autoilija olettaa sinun ajavan?
- Annatko hänelle mahdollisuuden arvioida etäisyyden oikein?
- Valitsetko ajolinjasi siten, että sinut nähdään mahdollisimman kaukaa?
- Kiihdytätkö esimerkiksi taajamissa rajummin kuin tienkäyttäjät osaavat odottaa?

Nopeuden valinta

Sinun pitää pystyä reagoimaan ajaessasi kohtaamisiin vaaratilanteisiin, ja ehtiä toimimaan välttääksesi onnettomuuden. Mahdollisuutesi tehdä niin riippuu ajonopeudestasi. Nopeus tulee valita siten, että:

- Olet koko ajan perillä tilanteesta ja sinulla on hyvä kokonaiskuva

- Sinulla on mahdollisuus havaita vaaratilanteet ajoissa
- Ehdit pysähtyä tai väistää, jos syntyy vaaratilanne
- Voit luottaa pidon riittävän
- Oikea kaasun hallinta (kaasun lisääminen) kaarteessa on mahdollista
- Muut tienkäyttäjät pystyvät arvioimaan etäisyytesi ja nopeutesi
- Otat huomioon tien varrella asuvat ihmiset

Moottoripyörän tekniikka

Moottoripyöräsi on erittäin pystyvä kumppani - jos se on teknisesti hyvässä kunnossa. Ei ole väliä, kuinka hyvä kuljettaja olet, jos moottoripyörällä ei ole mahdollisuuksia hoitaa omaa osuuttaan. Tee kunnan tarkastamisesta päivittäinen tapa. Opettele tulkitsemaan moottoripyörän kieltä: sen sinulle antamaa palautetta. Se kertoo sinulle koko ajan, miten se voi.

Moottoripyörälehdissä ja -kirjoissa annetaan paljon tekniikkavinkkejä ja pyörän omassa käytössä- tai huolto-ohjekirjassa kerrotaan teknisistä

tarkastustoimenpiteistä. Lue niitä ja harjoittele. Tässä on kuusi yksinkertaista, mutta tärkeää tarkastuskohdetta:

- Toimiiko kaikki valot, vilkut ja varoitusvalot?
- Onko renkaissa oikea ilmanpaine ja riittävästi kulutuspinnettä?
- Tuntuvatko jarrut normaaleilta?
- Onko ketju voideltu ja säädetty oikein?
- Onko jarrujärjestelmässä, jousituksessa tai moottorissa neste- tai öljyvuotoja?
- Kuuluuko moottoripyörästä mitään outoa ääntä?

Ajaminen tavaroiden kanssa

Moottoripyörään kiinnitetyt varusteet ja matkatavarat vaikuttavat sen ajo-ominaisuuksiin. Tavaroiden kanssa painopiste nousee, ajamisesta

Sateessa ajaminen: Kaasun käyttö toimii liukkaallakin tiellä, mutta sitä on käytettävä varovaisemmin

tulee epävakampaa ja keulimistaipumus lisääntyy. Laukkuja valitessasi, mikäli vaihtoehtoja on, valitse sellaiset, jotka ovat tukevasti kiinni ja niin lähellä pyörää (kapealla, alhaalla, edessä) kuin mahdollista. Raskaat tavarat on sijoitettava tankkilaukkuun tai sivulaukkujen pohjimmaisiksi. Perälaukkuun saa laittaa vain kevyttä tavaraa. Tutustu miten moottoripyöräsi ajo-ominaisuudet muuttuvat kuormattuna ja huomioi ne ajaessa: Ohjattavuus, jarrutuskäyttäytyminen, painopisteen vaikutus, ajovakaus.

Moottoripyörän pakkaukset tulisi kiinnittää joustamattomilla, tukevilla hihnoilla. Kuminauhat on tarkoitettu pitämään housut ylhäällä. Voit käyttää kumikyösiä korkeintaan varmistuksena tai esimerkiksi kumiverkkoa vähentämään vaikka teltan suojaussin lepatusta. Löysästi kiinnitetyt tavarat ovat vaarallisia. Nopeissa ohjausliikkeissä ne huojahtelevat puolelta toiselle heikentäen ajo-ominaisuuksia, ja saattavat jopa valahtaa takapyörän väliin lukiten sen. Vaikka käyttäisit joustamattomia hihnoja, tarkasta matkatavarat usein.

Talviunesta herääminen

Kuvitellaanpa Suomen synkän talven jälkeen tyyppillinen motoristin herääminen, kun pyörä kaivetaan ensimmäistä kertaa esiin. Akun johdot kiinnitetään, moottori hyrähtää käyntiin, kiusaus voittoa: Kuljettaja laittaa pölyisen kypärän päähänsä ja lähtee pikaisesti 'heittämään lenkit'. Ja kun talven

jälkeen on kokeiltava vieläkö tehot on tallella, kuljettajamme poikkeaa moottoritielle. Saattaa olla, että hän 'talviunen' jälkeen koskee ensimmäistä kertaa pyörän jarruihin yli 100km/h:n tunti nopeudessa sulamisvesien kastelemalla moottoritiellä ja tietysti vain tennistossut jalassa.

Ei ole väliä sillä, miten monta vuotta olet ajanut, sinun on aina palautettava perusasiat mieleesi ja tuntuma ajamiseen talven tauon jälkeen. Kehosi unohtaa paljon talven aikana. Niin myös pääsi! Käytä riittävästi aikaa ja kaiva vaikka tämä kirjanen esiin. Käy läpi jälleen kaikki ajamisen elementit ja pakota itsesi ajamaan ensimmäiset sadat kilometrit tunnustellen ja harjoitellen. Kertaa riskitekijät, esimerkiksi, että monet autoilijat eivät väistä moottoripyörää - varsinkaan keväällä, tai että talviunen jälkeen virhereaktioiden riski on erityisen suuri.

Lainattu tai vuokrattu moottoripyörä

Moottoripyörät ovat erilaisia. Tässä kirjassa on monessa kohtaa korostettu, kuinka asiat pitää osata juuri omalla moottoripyörällä. Jos lainaat, koeajat tai vuokraat moottoripyörää, sinun täytyy opetella tuntemaan juuri se moottoripyörä, jolla ajat. Muista että et hetkessä voi oppia käsittelemään outoa pyörää kuten omaasi. Monet onnettomuudet tapahtuvat lainatulla tai vuokratulla moottoripyörällä. Tutustu kunnolla moottoripyörään, jonka olet itse lainannut

tai vuokrannut, ja mieli tarkkaan, kenelle lainaat omaa moottoripyörääsi.

Ajaminen sateessa ja pimeällä

Sade heikentää näkyvyyttä ja pitoa. Jos olet huolissasi pidosta, varo virhereaktioita: kaasun helläämistä kaarteessa, hartialukkoa tai epäröintiä ohjausliikkeissä. Kaikki nämä vaistomaiset toiminnot vain pahentavat tilannetta. Kaasun lisääminen kaarteessa toimii myös silloin, kun tie on märkä, mutta sinun on oltava hyvin rauhallinen kaasun kanssa.

Jos näkyvyys on heikentynyt, sinun täytyy vähentää nopeutta. Huurtunut visiiri huonontaa tilannetta entisestään. Huurteen pitämiseksi loitolla on olemassa tuplavisiiirejä ja erilaisia huurteenpoistoaineita. (Ohut saippuakalvo visiirin sisäpinnalla auttaa myös). Jos joudut koko ajan pyyhkimään visiiriä, se ajan mittaan naarmuuntuu, ja pyyhkiminen tai visiiri auki ajaminen häiritsee ajoasi.

Pimeällä ajaessasi huolehdi että valosi ovat kunnossa ja oikein suunnatut. Illan ja hämärän tullen myös hirvet ja väsymys astuvat kuvaan. Vältä väsyneenä ajamista.

Ajovaruusteet

Motoristi panostaa ajovaruusteisiin kolmesta syystä: kylmyys, kosteus ja mahdollinen onnettomuus. Pukeudu kunnolla, jotta pysyt kuivana ja lämpimänä.

Märkänä ja kylmissäsi olet kankea, mikä väistämättä heijastuu ajokykyyn. Jos palelet, et pysty rauhassa keskittymään ajamiseen. Joskus tuntuu, että pieni vilu vain pitää hereillä. Mutta jos matkaa taitetaan tunteja, kylmä voi hiipiä salakavalasti 'luihin ja ytimiin'.

Valitse ajoasusi myös siten, että se suojaaa sinua mahdollisimman hyvin onnettomuustilanteessa. Nahkapuvun lisäksi nykyiset tekstiilipuvutkin kestävät hyvin hankausta eivätkä repeä helposti. Iskusuojaimet tulisi olla hyvät, ja oikeisiin kohtiin sijoitetut. Ajopuvun lisäksi sinulla tulisi olla aina pitkävärtiset hansikkaat ja nilkkaa suojaavat ajoaappaat. Usein ensimmäistä moottoripyörää ostaessa rahat lasketaan riittämään juuri ja juuri itse pyörään. Nuoren motoristin ensimmäinen oma pyörä saattaa maksaa jopa vähemmän kuin laadukas ajoasu. Siksi monet aloittelevat ottavat turhan riskin ajamalla ne hapuilevimmat ensimetrisinä puutteellisin varustein.

Kypärän valinnasta vielä sen verran, että kypärän tärkein ominaisuus (suojaavuuden lisäksi) on istuvuus. Kypärän pitää alussa puristaa hieman, koska kypärän sisusta asettuu ja painuu hieman kasaan. Kypärän kanssa on hyvä käyttää laadukasta kypärähuppua. Se lämmittää kylmällä ja siirtää hien pois kuumalla. Lisäksi kypärän sisusta pysyy puhtaana kun huppu pestään riittävän usein.

Harjoituksia suljetulla alueella

Kun harjoittelet ajotekniikkaa tiellä, sinun täytyy huomioida muu liikenne ja harjoitella varovasti. Suljettu alue antaa sinulle mahdollisuuden keskittyä harjoitukseen ja harjoitella tehokkaasti. Alueen pitää olla kuiva, kovapintainen, eikä siellä saa olla soraa. Kun tutustut harjoituksiin ja tunnet, että osaat ne, voit kokeilla niitä myös märällä pinnalla.

Seuraavassa on neljä harjoitusta, jotka sinun on tehtävä huolellisesti, vaikka tyhjällä pysäköinti-alueella, jossa on paljon tilaa. Voit käyttää harjoituksissa keulojen sijasta vaikka muovipulloja tai halkaistuja tennispalloja.

Tässäkin on tärkeää aloittaa varovasti ja vähitellen kehittää luottamusta ja taitoja. Tavoitteena on hioa oikean ajotekniikan taitojasi niin, että selviät vaikeista tilanteista todellisissa nopeuksissa. Tämä tarkoittaa harjoittelua myöskin märällä pinnalla. Nopeus ja jarrutusmatkat, joihin viitataan,

antavat useimmille motoristeille riittävän pelivaran kuivalla pinnalla.

Ennen aloitusta on hyvä kerrata “Oikean ajotekniikan perusteista” kohdan “Oikea ajotekniikka”. Oleelliset käsitteet, jotka sinun täytyy tuntea, ovat: vastaohjaus, ohjausliikkeet, tuettu työntö, kaasun hallinta, ja tukipisteet. Kertaa myös ajoasento ja katseen käyttö.

TÄRKEÄÄ:

Hävettääkö sinua tulla nähdyksi, kun harjoittelet yksin pysäköintialueella?

Etä ohiajelevat motoristit naureskelevat sinulle? Unohda se - tarkoituksesi on tulla mahdollisimman hyväksi moottoripyöränkuljettajaksi, eikä niin. Sitten vain harjoittelemaan.

Harjoitusalue

Sopiva alue on asfaltoitu pysäköintialue tai vastaava. Riittävän suuri, jotta sinne saadaan 110 x 50 m alue. Radat voi merkitä liidulla, keiloilla, muovipulloilla tai vastaavilla.

On tärkeää, että tilaa on riittävästi pituussuuntaan, jotta voit pysähtyä turvallisesti joka tehtävän jälkeen.

Väistö:

Pituus: n.100 m

Leveys: 6 m

Jarruttaminen pysähdyksiin, suoraan:

Pituus: n. 70 m

Leveys: 3 m

Jarruttaminen kaarteessa:

Pituus: n. 90 m (sisältää 40 m kaarteen)

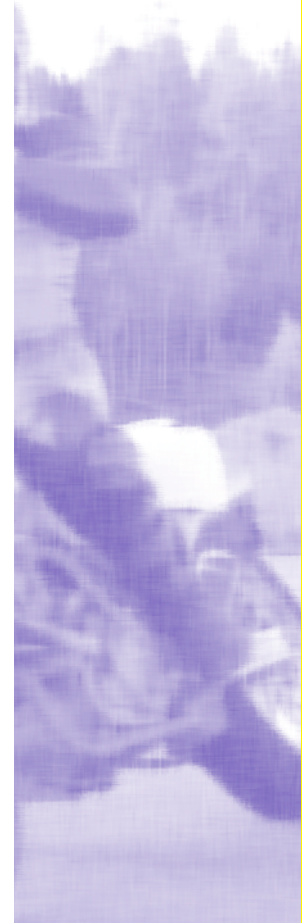
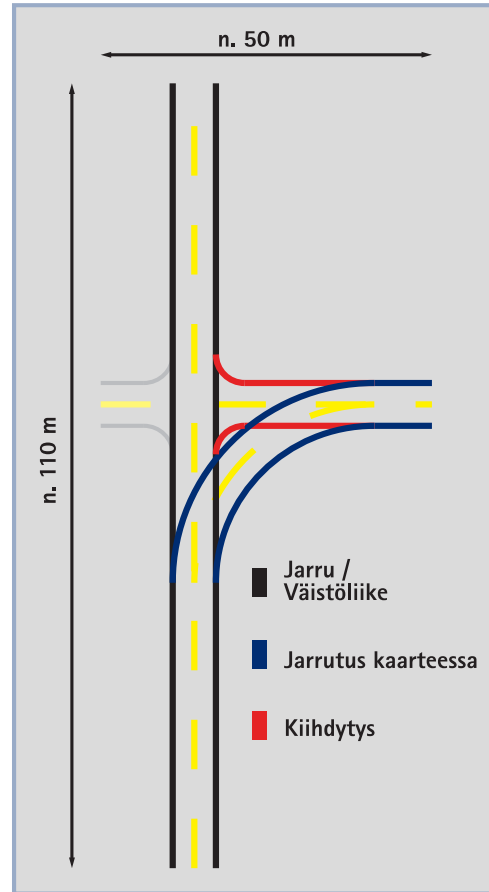
Leveys: 3 m

Kaarteen säde: 25 m

Kiihdytys:

Pituus: 30 m

Leveys: 3 m

Harjoitus 1, Eteen tulevan auton väistäminen

Tämä harjoitus opettaa sinut tekemään nopean suunnanmuutoksen tuetulla työnnöllä, kaasunhallinnan, tukipisteet ja oikean katseen käytön.

30m pitkä alue kuvaa 6m leveää tietä, jossa on keski- ja piennarviivat. Aloituskohdassa on kaksi keilaa 3m:n päässä toisistaan, 3m leveän kaistan reunoilla siten, että ne muodostavat portin. Tee toinen portti 15m eteenpäin vasemmalle kaistalle. Vielä kolmas portti 15m eteenpäin oikealle kaistalle (katso kuvaa). Tarvitset noin 50m tilaa kiihdyttämiseen.

Kiihdytä noin 40km/h nopeuteen (2. vaihde?). Tarkalleen ensimmäisen portin keskellä teet vastaohjauksella nopean ja tarkan suunnanmuutoksen vasemmalle. Kaasunhallinnan, tukipisteiden ja oikean katseen käytön avulla ajat suoraa linjaa seuraavan portin keskelle.

Kun olet tarkalleen toisen portin keskellä, teet nopean ja tarkan suunnanmuutoksen oikealle ja ajat suoraa linjaa kolmannen portin keskelle. Tässä kohdassa muutat taas suuntaa nopeasti ja tarkasti ja jatkat suoraa linjaa oikeanpuoleisen kaistan keskellä.

Harjoitus on suoritettu oikein, kun moottoripyörä muuttaa suuntaansa keilojen välissä keskellä ja kulkee suoraa linjaa portilta toiselle. Teet harjoituksen väärin, jos käytät kääntämiseen vain vartalon painoa ja tuloksena on pitkä “banaanikäännös”, eli et käytä tuettua työntöä moottoripyörän kääntämiseen. Virhe on myös, jos et osu porttien keskelle tai nopeus putoaa alle 30km/h.

Harjoituksen tarkoitus on, että ymmärrät vastaohjauksen tehokkuuden ja hallitset sen niin, että osaat tehdä tehokkaan väistöliikkeen. Ohjausliikkeen tehokkuus riippuu ehkä eniten tuestasi ulompaan jalkatappiin. Kaasunkäyttö saa moottoripyörän kääntymään helpommin, mikä on välttämätöntä nopeissa suunnanmuutoksissa.

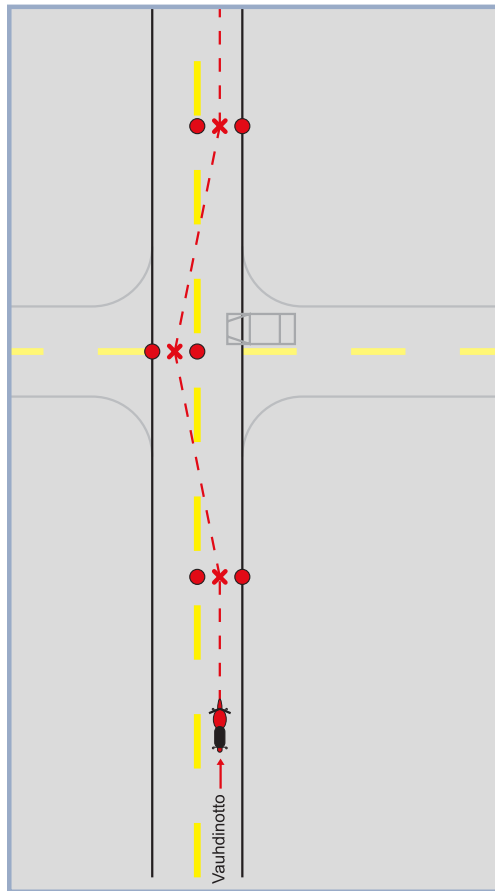

Väistö: Tarkalleen toisen portin keskellä, teet samalla tavalla suunnanmuutoksen oikealle

Väistö:

Radan pituus: 30m +
 Radan leveys: 2 x 3m
 Kiihdytysmatka: 50m
 Porttien välimatka: 15m

Keila: ●
 Kääntöpiste: ✕
 Oikea ajolinja: - - - - -

Harjoitus 2, Tehokas jarrutus suoralla

Tässäkin harjoituksessa keiloista on apua. Tässä tehtävässä harjoitellaan oikealla jarrun säätelyllä, ajoasennolla ja katseen käytöllä tekemään mahdollisimman tehokas hätäjarrutus pysähdyksiin asti.

Voit käyttää samaa aluetta, kuin harjoituksessa 1. Ensimmäinen portti on jarrutuksen aloittamiskohta. Portti 2 on siirretty samalle linjalle ykkösportin kanssa, 12m päähän siitä.

Kiihdytät 50 km/h. Kun etupyörä on portin 1 keilojen välissä, jarrutat. Takajarru lukkoon, ja samanaikaisesti alat pehmeästi, päättäväisesti puristaa etujarrua. Millaisella moottoripyörällä ajatkin, täytyy sinun oppia jarruttamaan suoralla ajolinjalla pysähdyksiin mahdollisimman lyhyellä matkalla. 50 km/h nopeudesta täytyy pystyä pysähtymään 12m:n matkalla.

Harjoitus on onnistunut, kun teet mahdollisimman tehokkaan jarrutuksen lukitsematta etupyörää. Ja oikealla istuma-asennolla, polvet tankissa ja rennot käsivarret, sekä oikealla katseen käytöllä saat moottoripyörän pysymään suoralla ajolinjalla pysähdyksiin asti. Jalkojen täytyy olla kokoajan jalkatapeilla. Lyhyt hallittu etupyörän lukkiutumisi-

nen ei ole vaarallista, kun nopeasti löysäät jarrua ja saat sen pyörimään.

Harjoitus ei ole oikein suoritettu, jos ohjaustanko kääntyy jompaankumpaan suuntaan, ellei moottoripyörä kulje suoraa linjaa tai, jos sinun täytyy laskea jalat maahan ennen kuin olet kokonaan pysähtynyt. Jos lukitset etupyörän liian pitkäksi aikaa, kaadut melkein varmasti.

Jarrutuksen hallitseminen 50km/h:n nopeudesta on vähimmäisvaatimus. On viisasta harjoitella tehokasta jarrutusta myös maantienopeuksista (90km/h). Sinun tarvitsee vain lisätä 1 ja 2 porttien välimatkaa nopeuden mukaan. Tarvitset myös lisää tilaa kiihdyttämiseen. Kasvata matkaa vähitellen niin, että ajo on hanskassa koko ajan. Kysy itsel-

täsi: Ellei kova jarrutus edes 50:stä tunnu onnistuvan, niin kuinka uskallan ajaa maantiellä, puhumattakaan autobahnilla Saksassa!?

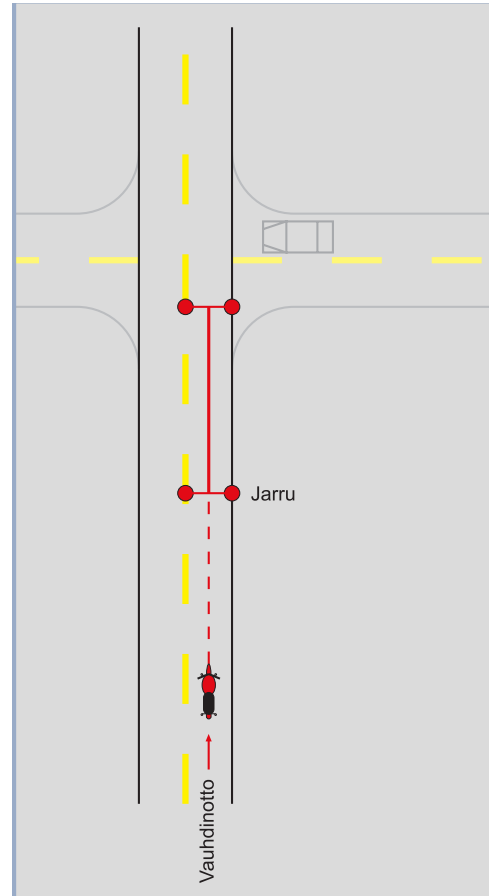
- 50km/h nopeudesta on pystyttävä pysähtymään 12m:n matkalla
- 60km/h nopeudesta on pystyttävä pysähtymään 18m:n matkalla
- 70km/h nopeudesta on pystyttävä pysähtymään 24m:n matkalla
- 80km/h nopeudesta on pystyttävä pysähtymään 32m:n matkalla
- 90km/h nopeudesta on pystyttävä pysähtymään 40m:n matkalla

Nämä pysähtymismatkat ovat kuivalle asvaltille ja antavat sinulle hyvän pelivaran.

Jarrutus:

Radan pituus: 12m +
 Radan leveys: 3m
 Tarvittava kiihdytysmatka: 50m
 Porttien välimatka: 12m

Keila: ●
 Oikea ajolinja: - - - - -

Harjoitus 3, Hidastus kävelyvauhtiin kaarteessa

Tämä harjoitus opettaa sinut käyttämään vastaohjausta, tuettua työntöä ja katsetta korjaamaan niitä ulospäin työntäviä voimia, jotka syntyvät, kun joudut hidastamaan kaarteessa.

Tee 3m leveä kaista, jossa on reunaviiva. Käytä kalkkia, liitua, keiloja tai muovipulloja. Varaa tilaa kiihdytykselle ja aloituskohdalle, kuten harjoituksessa 1. Aloituskohdan jälkeen kaista kaartuu 25m:n säteisenä. (Mittaa se 25m pitkällä narulla). Kaksi keilaa aloituskohdassa ovat samalla kääntämiskohdalla. 10m:n päässä on seuraava portti, josta alkaa jarrutus. Seuraava portti 15m:n päässä on jarrutuksen lopettamiskohta. Ja lopuksi 10m siitä eteenpäin on yksi keila osoittamassa kaistan keskilinjaa (katso kuvaa).

Kiihdytä 40 / 50km/h. Ensimmäisten keilojen välissä aloitat kaarteeseen vastaohjauksella. Portilla 2 aloitat hidastamisen kävelyvauhtiin etujarrulla. Etujarrua ei saa lukita, eikä moottoripyörä saa pysähtyä, sillä tämä johtaa helposti kaatumiseen ja tarpeettomiin vaurioihin. Kun ajat läpi portista 3, moottoripyörän tulee olla kohti viimeistä keilaa, joka on kaistan keskellä.

Harjoitus on tehty oikein, kun nopeus pysyy

portille 2 (jarrutuskohta), kun jarrutat hallitusti kävelyvauhtiin, moottoripyörä kaistan keskellä ja osoittaa kohti viimeistä keilaa portin 3 läpi ajattaessa.

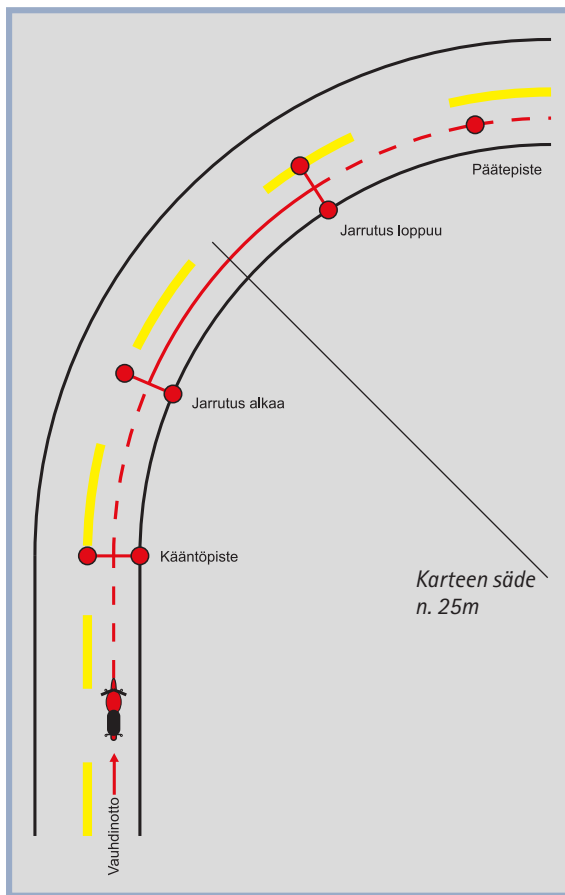
Harjoitusta ei ole tehty oikein, jos nopeuden hidastuminen jarrutuskohdan jälkeen ei ole merkittävää, tai moottoripyörä portille 3 tultaessa ajautuu ulos kaistalta oikealle tai vasemmalle. Harjoitus on kokonaan epäonnistunut, jos ylität reunaviivan. Käännä harjoitus ja tee jarrutuksia vasemmalle kääntyvässä kaarteessa.

Jarrutus käänöksessä:

Radan pituus:	35m +
Radan leveys:	3m
Kaarteen säde:	25m
Vauhdin otto:	50m
Porttien välimatka:	10+15+10m

Keila: ●
Oikea ajolinja: - - - - -

Harjoitus 4, Kääntyminen oikealle ja vasemmalle kiihdyttäen paikaltaan

Harjoitus opettaa sinut liittymään sivutieltä vilkkaalle päätielle, jossa on 80km/h nopeusrajoitus. Lähdet paikaltasi käyttäen oikein tuetun työnnön tekniikkaa, kaasun hallintaa, tukipisteitä ja katsetta.

Rata on 3m leveä, eikä tarvitse kiihdytystilaa ja voidaan rakentaa kuvan mukaiseksi. Sinun on tarkoitus tehdä nopea lähtö ja nostaa jalat heti jalkatapeille. Liikkeellelähtövaihetta hallitaan kytkimellä ja kaasulla. Moottoripyörää pitää ohjata oikealle (vasemmalle) vastaohjauksella, tuetulla työnnöllä, lisäten kaasua samanaikaisesti. Katseesi pitää olla suunnattu kauas eteenpäin sinne, mihin haluat mennä: keskelle kaistaa tiellä, jonne olet kääntymässä.

Harjoitus pitää tehdä molempiin suuntiin, siis oikealle paikaltaan kiihdyttäen ja vasemmalle paikaltaan kiihdyttäen.

Harjoitus sujuu oikein, kun nostat jalat välittömästi jalkatapeille, moottoripyörä kiihtyy selvästi ja seuraa kuviteltua, 3m leveän kaistan keskilinjaa.

Suoritus on virheellinen, jos jalat laahaavat tai "otat askelia" tai moottoripyörä ei kiihdy tarpeeksi.

Se on epäonnistunut myös, jos moottoripyörä ajautuu ulos kaistalta oikealle tai vasemmalle.

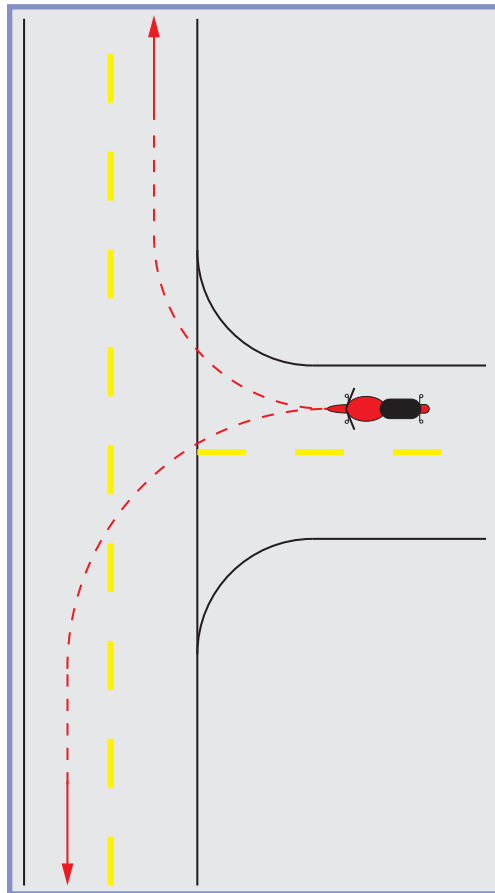

Kiihdyttäminen paikaltaan: Teet nopean liikkeellelähdon ja nostat jalat heti jalkatapeille

Kiihdytys:

Radan pituus: n. 30m +
 Radan leveys: 3m
 Vauhdinotto: 0

Oikea ajolinja: - - - - -

”
 Tässä olivat
 nuotit:
 sitten vaan
 säveltämään!